

Hoe schrijf ik een betoog?

In een betoog wil je, net als tijdens een debat, anderen overtuigen om jouw standpunt in te nemen. Dit doe je door argumenten te brengen die jouw (opgelegde) mening ondersteunen. Je gaat er in een betoog vanuit dat de lezer het oneens is met jouw standpunt óf nog geen mening heeft over het onderwerp. Aan jou de taak de lezer te overtuigen om na het lezen van het betoog jouw standpunt in te nemen.

Het verschil tussen een betoog en een mondelinge discussie is dat je in een betoog de tegenargumenten van je lezer niet direct hoort, zoals je dat wel doet in een discussie met je docent, in de kantine of op je werk. Tijdens het geven van een betoog wil je deze mogelijk punten tegen je betoog alvast wel benoemen en weerleggen, om als het ware de wind uit de zeilen te nemen van de lezer en haar meteen te overtuigen van jouw standpunt. De grote vraag is: Hoe doe ik dit?

Vorbereiding

Voordat je een betoog kan gaan schrijven, heb je een onderwerp nodig om je betoog over te schrijven. Dit doe je door een stelling te kiezen. Een stelling is vaak een idee over hoe de wereld zou moeten zijn. Het bevat een idee over iets wat gedaan of veranderd moet worden. Aan de schrijver van het betoog is dan de keuze om dit een goed of een slecht idee te vinden. Vervolgens ga je op zoek naar argumenten die het beste aan het publiek uitleggen waarom jij het een goed of slecht idee vindt.

Argumenten verzinnen

Een argument is niets anders dan een reden om iets wel of niet te doen. Als je een stelling hebt gekozen, begin je met afvragen wat je zelf van het onderwerp weet. Er is daarin een risico dat je belangrijke argumenten over het hoofd ziet. Daarom is het goed om altijd over onderstaande vragen na te denken:

- Over welk probleem gaat de stelling? Waarom is dat erg?
- Wat zijn de voordelen of nadelen?

- Wie zijn er bij de stelling betrokken? Is de verandering die komt door de stelling goed of slecht voor die mensen?

Als voorstander wil je beargumenteren dat het probleem heel erg is en dat jij de oplossing hebt. Verder wil je vertellen dat er meer voor- dan nadelen zijn aan de oplossing, en dat de mensen die betrokken zijn positief beïnvloed worden.

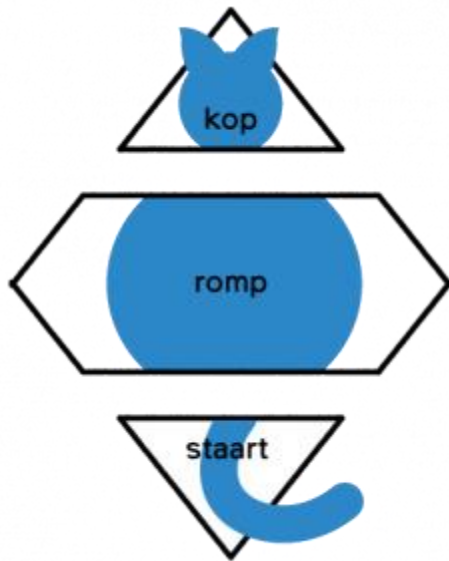
Als tegenstander wil je beargumenteren dat er geen probleem is, of dat er wel een probleem is maar dat de stelling dit niet oplost. Je kan dan effectiviteit of uitvoerbaarheid aanvallen. Ook kan je de nadelen uitgebreid bespreken.

Opbouw

Wanneer je een stelling, een standpunt en argumenten hebt, is het tijd voor het schrijven van het betoog. Een betoog heeft vaak een specifieke structuur, die wij ook wel de kop-romp-staartstructuur noemen. Deze naam geeft goed aan dat de romp het grootste stuk van het betoog vormt. Als dat dus niet zo is wanneer jij klaar bent met schrijven, is het goed om de inleiding of conclusie in te korten.

INLEIDING (KOP)

De inleiding van een betoog bestaat meestal uit twee delen. In het eerste deel introduceer je het onderwerp aan de lezer. Je vertelt waarom het relevant is om het hier nu over te hebben in plaats van over een ander onderwerp. Zo is het voor de lezer logisch wanneer je de stelling introduceert. Nadat je de stelling expliciet genoemd hebt, vertel je aan de lezer wat jouw standpunt is. Je vertelt dus of je *voor* of *tegen* de stelling bent. Tot slot besteed je in de inleiding aandacht aan wat jij gaat doen in dit betoog. Je noemt de argumenten die je gaat gebruiken om jouw standpunt te onderbouwen. Gebruik hier hooguit vier argumenten die je met een woord of korte zin noemt. Verder vertel je natuurlijk ook of je tegenargumenten gaat behandelen.

MIDDENSTUK (ROMP)

De focus in het middenstuk ligt op jouw argumenten op de meest overtuigende manier brengen. Je argumenten overtuigend maken kun je bijvoorbeeld doen met behulp van het AUB-model:

1. Eerst zeg je wat het argument (A) is
2. Dan leg je het argument uit (U)
3. Tot slot geef je een voorbeeld: "Dit zien we bijvoorbeeld (B) bij..."

Je kunt deze drie stappen onthouden met het ezelsbruggetjes AUB. In een betoog kondig je jouw argument aan met een zin als: "Een belangrijk argument voor de stelling is..." Als je meerdere argumenten gebruikt, behandel dan per alinea één argument. Dat is fijn voor je eigen overzicht, maar ook die van de lezer. Na het noemen van je argument is het belangrijk dat je jouw argument uitlegt. Een goede uitleg vertelt waarom een argument waar is, en waarom een argument belangrijk is voor de stelling. Dit doe je het beste met woorden als 'want', 'omdat' en 'daarom'.

Als laatste wil je dat jouw argumenten gaan leven bij de lezer. Dit doe je door aansprekende voorbeelden te gebruiken, die de lezer meteen voor zich kan zien. Een voorbeeld kan een persoonlijke anekdote zijn, maar het kan ook een feit, statistiek, of voorbeeld uit de actualiteit zijn.

SLOT (STAART)

Nu je jouw argumenten mooi op een rijtje hebt gezet, is het belangrijk jouw betoog af te sluiten. Dit doe je door een slot te schrijven met een korte samenvatting van je verhaal, een sterke conclusie en een goede uitsmijter.

In de **korte samenvatting** noem je nog één keer kort wat jouw argumenten ook alweer waren. Dit kan je doen door de labels die je ze hebt gegeven opnieuw te noemen. Uit deze samenvatting concludeer je dat de lezer dus wel jouw standpunt over móét nemen. De **conclusie** is daarmee het inhoudelijke eindpunt van je betoog. Het kan sterk zijn om de stelling nog eens te noemen in dit stuk van het slot.

Nu wil je nog zorgen dat de lezer je tekst niet snel vergeet. Daarvoor is de **uitsmijter**. Het is mooi als je slot een opvallende relatie heeft met de inleiding: een mooie zin die voor de lezer op een verrassende manier samenvat wat jouw standpunt is of waarom jouw mening zo goed is. De uitsmijter is het laatste wat de lezer leest, dus is het voor jou als schrijver de laatste mogelijkheid om een blijvende indruk te maken!